

Gemeente Delfzijl

Bestemmingsplan Tussengebied

Onherroepelijk 15 augustus 2013

Bestemmingsplan Tussengebied

Code 110907 / 15-08-2013

GEMEENTE DELFZIJL 110907 / 15-08-2013
BESTEMMINGSPLAN TUSSENGEBIED

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Afstemming gemeentelijk handboek	1
1. 3. Afstemming op de landelijke standaard	2
1. 4. Indeling toelichting	2
2. GEBIEDSBESCHRIJVING	3
2. 1. Functies	3
2. 2. Huidige planologische regelingen	3
3. BELEIDSKADER	5
3. 1. Provinciaal beleid	5
3. 2. Gemeentelijk beleid	6
4. RANDVOORWAARDEN OMGEVING EN MAATREGELEN	7
4. 1. Ecologie	7
4. 2. Archeologie	8
4. 3. Bodem	10
4. 4. Bedrijvigheid	11
4. 5. Geluid	11
4. 6. Luchtkwaliteit	12
4. 7. Externe veiligheid	12
4. 8. Duurzaam bouwen en energie	18
4. 9. Water	18
5. PLANBESCHRIJVING	21
5. 1. Uitgangspunten en doelstellingen plan	21
5. 2. Uitwerking	23
6. TOELICHTING OP DE BESTEMMINGEN	26
6. 1. Toelichting op het juridisch systeem	26
6. 2. Toelichting op de bestemmingen	26
7. UITVOERBAARHEID	31
7. 1. Economische uitvoerbaarheid	31
7. 2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	31
7. 3. Handhaafbaarheid, controle, toezicht	31
8. INSPRAAK EN OVERLEG	33
8. 1. Inspraak	33
8. 2. Overleg	33

Bijlage 1: Overlegreacties

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

De gemeente Delfzijl is bezig met een actualisering van verouderde bestemmingsplannen, zowel om de plannen bij de tijd te krijgen, als om te voldoen aan de wettelijke verplichting om voor 1 juli 2013 actuele bestemmingsplannen vastgesteld te hebben.

Tussen de beide steden Appingedam en Delfzijl ligt een gebied met veel stadsrandfuncties en daarnaast agrarische gronden. Dit zogenaamde “tussengebied” is met de aanleg van de N33 doorsneden.

Voor het gebied geldt een ouder bestemmingsplan uit 1998 dat door de gemeenten Appingedam en Delfzijl gezamenlijk is ontwikkeld.

Inmiddels heeft de gemeente Appingedam recent een actuele regeling voor haar grondgebied opgenomen in het bestemmingsplan *Stad Appingedam, deelplan Woongebieden*. Voor het grondgebied van Delfzijl wordt met het voorliggende bestemmingsplan voorzien in een actueel planologische regeling voor het aansluitende deel.

De ligging van het plangebied met zijn omgeving is in figuur 1 weergegeven.

Figuur 1. Ligging plangebied

1. 2. Afstemming gemeentelijk handboek

De gemeente Delfzijl heeft ter wille van het uniformeren van bestemmingen in bestemmingsplannen een gemeentelijk handboek opgesteld.

Terwijl de landelijke standaard een aantal vormvereisten geeft, heeft de gemeente zelf door middel van een gemeentelijk handboek een aantal in-

houdelijke zaken zoveel mogelijk uniform aangepakt. In dit bestemmingsplan is daarmee rekening gehouden.

1. 3. Afstemming op de landelijke standaard

Het bestemmingsplan voor het plangebied is opgezet in overeenstemming met de *Wet ruimtelijke ordening (Wro)* en het *Besluit ruimtelijke ordening (Bro)*, zoals deze gelden per 1 juli 2008. Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplan (SVBP) 2008. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2008 schrijft voor hoe bestemmingsplannen volgens de nieuwe Wro en het Bro moeten worden gemaakt. De opzet van het bestemmingsplan is tevens afgestemd op de Wabo die in 2010 is ingevoerd.

1. 4. Indeling toelichting

In deze plantoelichting wordt het nieuwe plan beschreven en de uitgangspunten, die daaraan ten grondslag liggen, gemotiveerd.

Na deze inleiding (hoofdstuk 1) komen in de volgende hoofdstukken aan de orde:

- een beschrijving van de bestaande karakteristiek en de ontwikkelingen in het plangebied (hoofdstuk 2);
- een beschrijving van het beleidskader (hoofdstuk 3);
- de effecten voor de omgeving en te nemen maatregelen (hoofdstuk 4);
- de ruimtelijke en functionele uitgangspunten die aan het plan ten grondslag liggen (hoofdstuk 5);
- een toelichting op de bestemmingen (hoofdstuk 6);
- een weergave van de uitvoerbaarheidsaspecten (hoofdstuk 7);
- een verantwoording van de inspraak- en overlegprocedure (hoofdstuk 8).

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2. 1. Functies

In de huidige situatie gaat het met het “tussengebied” tussen Appingedam en Delfzijl om een gebied met een veelheid aan functies. Deze laten zich meestal niet scheiden door de gemeentegrens tussen beiden gemeenten, zoals dat bijvoorbeeld het geval is met het bedrijventerrein “Sikkel” en met een aantal belangrijke infrastructurele lijnen (Eemskanaal, N360, N33).

Naast deze hoofdinfrastructuur komen de volgende functies in het plangebied voor:

- in het noorden van het plangebied is een begraafpark aanwezig. Er zijn plannen voor de realisering van een uitvaartcentrum;
- binnen het gebied ligt een zwembad, dat enige jaren geleden is gerealiseerd in het gebied ten noorden van de Flikkezijlsterpolder (hoek Zwet/Zeel). Dit zwembad heeft een regionale functie. Voor dit bestemmingsplan kan van de thans aanwezige situatie worden uitgegaan;
- binnen het plangebied is verder een school voor voortgezet onderwijs in de vorm van het Fivelcollege aanwezig. De school staat aan het Zwet, de verbinding tussen het woongebied Opwierde in Appingedam en de wijk Tuikwerd in Delfzijl. Het Fivelcollege te Delfzijl heeft een regionale functie. Plannen zijn in onderzoek voor een fusie met de Ommelander college uit Appingedam. De scholen gaan fuseren met ingang van 1 augustus 2012 en krijgen de nieuwe naam ‘Eemsdelta college’;
- het bedrijventerrein “Sikkel” ligt in het centrale plandeel en is een locatie voor kleinschalige en middelschalige bedrijvigheid, dat als een stedelijke verbindingzone tussen Appingedam en Delfzijl dóórloopt. Het bedrijventerrein in hoofdzaak ingevuld. Incidenteel liggen nog enkele percelen waar nog ruimte is voor bedrijfsbebouwing;
- enkele woningen en woonboerderijen komen verspreid over het plangebied voor. Bij de laatste is sprake van een woonfunctie met agrarische hobbyactiviteiten. Meer specifiek zijn voor de woonboerderij Fivelzicht plannen in voorbereiding voor huisvesting van een dienstverlenende functie binnen de bestaande hoofdvorm;
- (kleinschalige) agrarische bedrijvigheid ter weerszijden van de Farmsumerweg;
- een aantal onbebouwde gronden, in hoofdzaak weidegronden.

2. 2. Huidige planologische regelingen

Het plangebied maakt tot het van kracht worden van dit nieuwe plan deel uit van het *Bestemmingsplan Tussengebied Appingedam/Delfzijl* van 1998. Dit bestemmingsplan werd door de gemeenteraad van Delfzijl vastgesteld op 29 januari 1998, waarna het op 1 september 1998 door Gedeputeerde Staten werd goedgekeurd (behalve een bepaling in de planvoorschriften). Volgend op dit bestemmingsplan zijn voor onderdelen van het gebied aparte regelingen gemaakt.

Zo is de verkeersbestemming voor de N33 op enkele kleine onderdelen aangepast in het *Bestemmingsplan N33 (tussen Eemskanaal en Oldenklooster)*.

Dit bestemmingsplan werd door de gemeenteraad op 23 november 1995 vastgesteld. Het plan werd onherroepelijk na uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 26 maart 1998.

Voor de begraafplaats in het noordelijk deel is het bestemmingsplan *Tussengebied, deelplan Begraafpark* gemaakt. Dit plan werd bij besluit van 24 juni 2004 door de gemeenteraad vastgesteld en bij besluit van 7 september 2004 door Gedeputeerde Staten goedgekeurd.

Voor het mogelijk maken van het zwembad is een artikel 19 lid 2 procedure gevolgd met een daarbij behorende *Ruimtelijke onderbouwing Zwembadlocatie (2007)*.

Voor een landschapszone in het gebied is verder nog in 2008 een wijzigingsplan Tussengebied Appingedam-Delfzijl gemaakt.

Al deze partiële plannen worden nu verwerkt in het nieuwe bestemmingsplan.

3. BELEIDSKADER

3. 1. Provinciaal beleid

Uit het rijksbeleid gelden geen specifieke eisen aangaande het plangebied. Uitzonderingen daarop vormen het Eemskanaal, onderdeel van de op te waarderen vaarroute Lemmer-Delfzijl en de N33, onderdeel van het hoofdwegennet.

-- *Provinciaal Omgevingsplan Groningen* --

Het provinciale ruimtelijke beleid is verwoord in het *Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013* dat op 17 juni 2009 door Provinciale Staten is vastgesteld. In de lijn van de vorige POP's blijft de provincie kiezen voor ontwikkeling van de stedelijke centra (waaronder Delfzijl/Appingedam) en de overige centrumkernen, maar daarnaast ook voor een 'vitaal platteland'.

Op de kaart "infrastructuur" is de N33 in het POP 2009-2013 opgenomen als "stroomweg A". Verder is een aangrenzende zone gereserveerd voor verbetering van de wegverbinding. Voor het tracé worden door de provincie voor de korte termijn overigens geen veranderingen voorzien.

Het Eemskanaal is als (inter)nationale hoofdvaarweg aangegeven en het Damsterdiep als (recreatieve) vaarverbinding en tevens als karakteristieke waterloop.

Figuur 2. Fragment Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013

-- *Omgevingsverordening Groningen, 2009* --

Ter uitvoering van het beleid uit het POP is de *Omgevingsverordening-2009* door de Provincie Groningen opgesteld. Deze geeft op meerdere terreinen richtlijnen en voorwaarden aan gemeentelijke bestemmingsplannen. Wat de inhoudelijke vereisten betreft, geeft de provincie een aantal eisen vanuit het woningbouwbeleid en het beleid aangaande bedrijvigheid. Daarnaast geldt een aantal regels voor het buitengebied.

--*Identiteitsstudie Damsterdiep* --

De Provincie Groningen heeft, samen met de gemeenten Delfzijl, Appingedam, Loppersum, Ten Boer en Groningen en het waterschap Noorderzijlvest een *Identiteitsvisie Damsterdiep* opgesteld. De bijzondere kwaliteiten van het gebied zijn daarmee in beeld gebracht. Het Damsterdiep moet weer als een samenhangende gebiedseenheid op de kaart worden gezet. Het gaat daarbij niet om het realiseren van grote ingrepen, maar om het leren herkennen en benutten van kansen om kwaliteiten te versterken, knelpunten op te lossen en nieuwe kwaliteiten toe te voegen. Het Damsterdiep fungeert daarbij als een "parelsnoer": bestaande "parels" worden opgepoetst en nieuwe, in passende stijl toegevoegd.

In de visie wordt het Tussengebied Appingedam/Delfzijl beschreven als het meest dynamische deel van het Damsterdiep. In loop der jaren hebben zich hier veel nieuwe functies gevestigd en is het oorspronkelijke agrarische gebied in omvang gereduceerd.

Het Tussengebied is onder te verdelen in segmenten, door de wegen- en waterstructuur van elkaar gescheiden. De verbindende factoren lopen van oost naar west en worden gevormd door enkele routes.

Bij nieuwe ontwikkelingen zullen bestaande kwaliteiten moeten worden opgespoord en in een nieuwe structuur worden samengesmeed en uitgelicht. Binnen de segmenten worden in de studie zones onderscheiden waar gericht ontwikkelingen kunnen worden toegestaan.

3. 2. Gemeentelijk beleid

De *Structuurvisie Tussengebied* (2007) is een nadere uitwerking van de *Identiteitsvisie Damsterdiep*. In deze structuurvisie wordt het gebied onderverdeeld in vier zones, die aansluiten op de oost-west gerichte infrastructuur. Onderscheiden worden van noord naar zuid: de N360 met de daarlangs lopende spoorlijn, de Farmsumerweg/het Zwet en het Eemskanaal.

Dwars door het tussengebied loopt de N33, de verbinding tussen de Eemshaven in noordelijke richting en de A7 in zuidelijke richting (bij Zuidbroek).

4. RANDVOORWAARDEN OMGEVING EN MAATREGELEN

4. 1. Ecologie

4.1.1. Algemeen

Bij elk ruimtelijk plan moet, met het oog op beschermenswaardige natuurwaarden, rekening worden gehouden met de regelgeving op het gebied van natuurbescherming. Daarbij moet in elk geval rekening worden gehouden met de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Er wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortbescherming.

4.1.2. Gebiedsbescherming

▪ *Toetsingkader en beleid*

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten is geregeld in de *Natuurbeschermingswet*. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van de Ecologisch Hoofdstructuur (EHS).

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Het plangebied kent vanuit oogpunt van gebiedsbescherming geen bijzondere status: het behoort niet tot de Ecologische Hoofdstructuur en is evenmin gelegen binnen of nabij een Natura-2000 gebied. In de omgeving van het plangebied zijn geen beschermde natuurmonumenten aanwezig. Er is gelet op de ligging van het plangebied evenmin sprake van een zogenaamde externe werking. Ook ontwikkelingen die plaatsvinden in aangrenzende of nabijgelegen gebieden moeten worden getoetst op hun mogelijke gevolgen voor een beschermd gebied.

4.1.3. Soortbescherming

▪ *Toetsingkader en beleid*

Ten aanzien van de soortbescherming is met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet (2002) in een bescherming voorzien van dieren- en plantensoorten. Een groot aantal van nature in Nederland thuishorende beschermde planten en dieren wordt met de wet beschermd. Datzelfde geldt voor een groot aantal uitheemse plantensoorten. De wet wil schadelijke handelingen ten aanzien van de beschermde dieren en planten verbieden.

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Dit bestemmingsplan voorziet primair in een actualisering van de bestaande planologische regelingen met perceelsgebonden ontwikkelingsruimte. Bij aanvragen voor een omgevingsvergunning voor bouwen, aanleggen of kappen wordt de initiatiefnemer zo nodig door de gemeente gewezen op de noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing op grond van de *Flora- en faunawet* en/of de uitvoering van zorgmaatregelen.

4. 2. Archeologie

▪ *Toetsingkader en beleid*

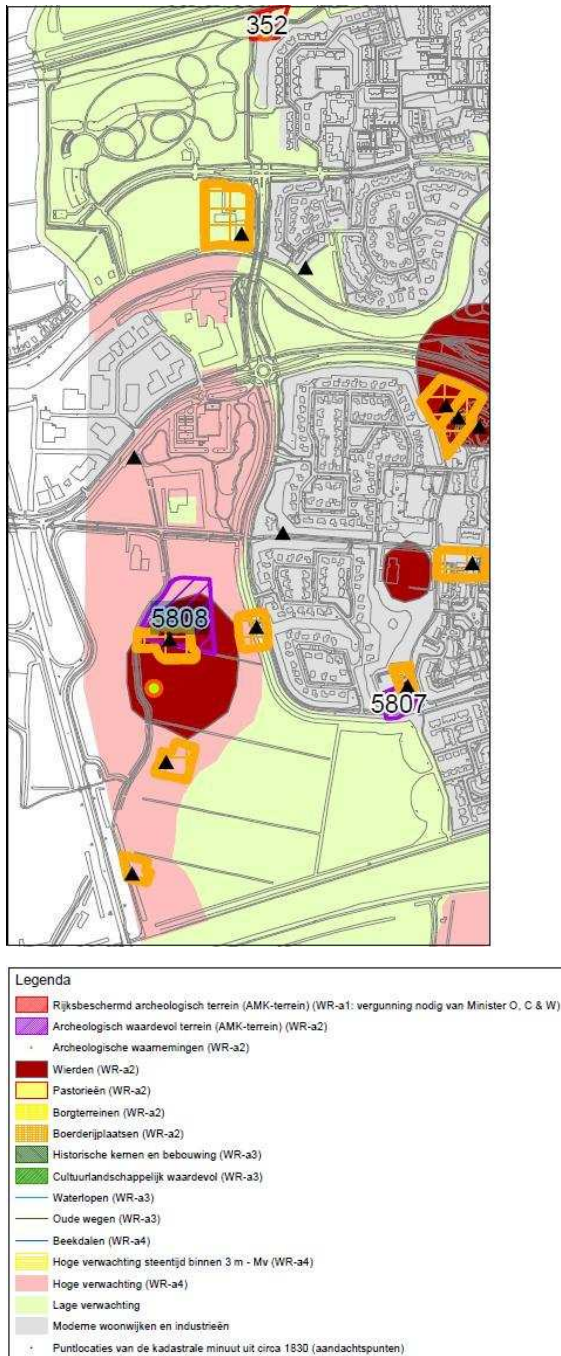
Ter implementatie van het Verdrag van Malta, is de *Monumentenwet* gewijzigd. De kern van *Monumentenwet* is dat, wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ).

Via het bestemmingsplan komt de afweging met andere belangen aan de orde. Verder is in overleg tussen de provincie Groningen en de toenmalige Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek in 2001 een Archeologische MonumentenKaart (AMK) en een Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) gemaakt. Voor de regio Noord-Groningen is het archeologiebeleid als vervolg daarop in een regionale beleidsadvieskaart uitgewerkt.

In aanvulling op de regionale archeologienota is in 2009 een gedetailleerde *archeologische beleidsadvieskaart* vastgesteld. Een herziening van dat beleid is op 28 maart 2013 vastgesteld door de gemeenteraad van Delfzijl Deze kan als beleidsinstrument dienen om tot op perceelsniveau beslissingen te kunnen nemen ten aanzien van de bekende en te verwachten archeologische waarden.

Tot de planologisch te beschermen gebieden behoren in ieder geval de rijksmonumenten en de op de beleidsadvieskaart vermelde terreinen van (zeer) hoge archeologische waarde. Dit zijn de al bekende archeologische waarden die in aanmerking komen voor het toekennen van een archeologische bescherming in het bestemmingsplan.

In onderstaande figuur 3 is een fragment van de archeologische advieskaart opgenomen.

Figuur 3. Fragment archeologische beleidsadvieskaart

■ **Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan**

Vastgesteld kan worden dat in het plangebied zowel sprake is van een begrensd AMK-terrein, alsmede van enkele boerderijplaatsen en een wierde-terrein. Het niet voor stedelijke functies in gebruik zijnde gebied kent een hoge archeologische verwachting.

Hoewel het bestemmingsplan in hoofdlijnen conserverend van karakter is, kan men bij nieuwe ontwikkelingen in aanraking komen met de archeologische verwachtingswaarde. Met name bij nieuwe ontwikkelingen boven een oppervlakte van 200 m² zal archeologisch onderzoek nodig zijn.

Afhankelijk van de waarderingen op de beleidsadvieskaart worden beschermende archeologische regelingen opgenomen in het bestemmingsplan (in de vorm van de dubbelbestemming "Waarde – Archeologie". Zie ook hoofdstuk 6, Planbeschrijving).

4. 3. Bodem

▪ *Toetsingkader en beleid*

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening dient in geval van ruimtelijke ontwikkelingen te worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Dat geldt in het bijzonder voor gevoelige functies als het wonen. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging, moet ten minste verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd.

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Aangaande de bestaande bodemgegevens in het plangebied geeft het volgende overzicht een actueel beeld.

Locatie:	Beschrijving:
Sikkel 2	Wet milieubeheer/vergunningplichtig
Sikkel 4	Idem
Sikkel 12	Idem
Trekweg 76	voormalige bedrijfsactiviteiten, potentieel verdacht m.b.t. bodemverontreiniging
Trekweg 78	Idem
Weg naar den Dam 4	bodem onderzocht, in voorkomend geval vervolgonderzoek nodig, dan wel rekening houden met beperkingen.
Weg naar den Dam 15	Idem

Nieuwe ontwikkelingen, anders dan perceelsgebonden, worden met dit bestemmingsplan niet voorzien. Zo nodig zal bij nieuwe ontwikkelingen in het kader van de omgevingsvergunning voor het bouwen een verkennend bodemonderzoek plaatsvinden. In de concrete gevallen, die in het schema zijn genoemd, wordt rekening gehouden met de geïnventariseerde bodemsituatie.

4. 4. Bedrijvigheid

- *Toetsingskader en beleid*

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is goede afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Een richtafstand kan worden beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Het gaat hier overigens niet om 'harde' afstandseisen, maar om richtafstanden. In geval van een gemengd gebied kan worden gewerkt met een verkleinde richtafstand.

Vanuit mogelijke beïnvloeding op de woonsituatie is nagegaan in hoeverre er sprake is van bedrijven in de omgeving van het plangebied die van invloed kunnen zijn op de toekomstige woonfunctie.

- *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Binnen het plangebied is sprake van een bedrijvenzone en van een (regionale) scholengemeenschap. Nabij deze stedelijke zone komen in de bestaande situatie verspreid enkele panden voor met een woonfunctie. In nieuwe, milieugevoelige functies wordt niet voorzien.

Overigens werkt in voorkomende gevallen de *Wet Milieubeheer* aanvullend op het voorkomen van hinder.

4. 5. Geluid

- *Toetsingskader en beleid*

Op grond van de Wet geluidhinder, zoals die per 1/1/2007 geldt, hebben alle wegen een wettelijke geluidzone, met uitzondering van woonerven en wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km/uur geldt. Uitgangspunt binnen een zone is de geluidbelasting op een aanvaardbaar niveau te houden. Voor dat aanvaardbare niveau geeft de wet normen. De voorkeursgrenswaarde bedraagt 48 dB.

Ook spoorwegen hebben wettelijke zones waarbinnen grenswaarden gelden voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen. Deze zijn vastgelegd in de Wet geluidhinder, waaronder de voorkeursgrenswaarde van 55 dB.

Indien niet aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan, kan het bevoegd gezag - in de meeste gevallen de gemeente - hogere grenswaarden vaststellen. Hiervoor geldt een bepaald maximum, de uiterste grenswaarde genoemd. Bij de vaststelling van hogere grenswaarden moet worden afgewogen of bronmaatregelen of maatregelen in de overdrachtssfeer kunnen worden getroffen.

- *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Het bestemmingsplan voorziet niet in situaties waarbij nieuwe geluidgevoelige functies worden geprojecteerd. Er komen wel een aantal bestaande geluidgevoelige functies voor (wonen, onderwijsvoorzieningen).

Voor zover deze richting de geluidbron (in casu wegen, spoorlijn) zijn gelegen, zijn ze met dit bestemmingsplan op de bestaande situatie vastgelegd.

Daarmee wordt voorkomen dat bestaande situaties zich tot een nieuwe situatie in de zin van de Wet geluidhinder ontwikkelen. Vanuit de Wet geluidhinder is het plan uitvoerbaar.

4. 6. Luchtkwaliteit

▪ *Toetsingskader en beleid*

In hoofdstuk 5 van de *Wet milieubeheer* zijn de grenswaarden op het gebied van de luchtkwaliteit vastgelegd. Daarbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀) van belang.

Projecten die in zeer beperkte mate bijdragen aan de luchtverontreiniging, zijn op grond van het *Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)* vrijgesteld van toetsing aan de grenswaarden. Op grond van de *Regeling Niet in betekenende mate (luchtkwaliteitseisen)* zijn (onder andere) de volgende projecten vrijgesteld van toetsing:

- woningbouwprojecten met minder dan 1.500 woningen;
- kantoorlocaties met een vloeroppervlak van minder dan 100.000 m²;
- projecten die minder dan 3% van de (toekomstige) grenswaarde voor stikstofdioxide of fijnstof bijdragen. Dit komt overeen met 1,2 µg/m³.

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Dit bestemmingsplan maakt geen woningbouw of nieuwe kantoorfuncties mogelijk die boven de grens van de regeling "in betekenende mate" bijdraagt aan verslechtering van de luchtkwaliteit.

Hierbij is bovendien op te merken, dat in en rond het plangebied, wat betreft de luchtkwaliteit, er al sprake van lage achtergrondwaarden is.

4. 7. Externe veiligheid

▪ *Toetsingskader en beleid*

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over "externe veiligheid" om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen.

Het externe veiligheidsbeleid laat steeds meer een ontwikkeling zien waarbij een koppeling wordt gelegd tussen risicobron, risicocontour en ruimtelijke ordening. De normen voor externe veiligheid zijn voor risicovolle inrichtingen in het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi) vastgelegd.

Voor transport is het *Besluit transportroutes externe veiligheid* (Btev) in ontwikkeling. In het Btev wordt de ruimtelijke kant van het basisnet voor rijkswegen, spoor en waterwegen vormgegeven. Voor lokale wegen kan het bevoegde gezag (provincie of gemeente) ook een basisnet vaststellen.

Inmiddels heeft de provincie Groningen het provinciaal basisnet (*Veilig op weg, veiligheid rondom de weg, De uitwerking: Het provinciaal basisnet*) in juni 2009 vastgesteld. Dit is verwerkt in de Omgevingsverordening ¹⁾.

Het provinciaal basisnet Groningen is de uitkomst van een traject waarin aangesloten is bij nationale inzichten over autonome groei. Een traject waarin inzicht is verkregen in geprognoseerde transportaantallen als gevolg van ontwikkelingen in de Eemshaven en het chemiepark Delfzijl. Een traject waarin keuzes zijn gemaakt om de relatief veilige situatie die in de provincie Groningen aanwezig is rondom transportassen te behouden. Daarbij mag het vestigingsklimaat voor bedrijven, die grote transportstromen van gevaarlijke stoffen genereren in de Eemshaven en het chemiepark Delfzijl, niet onnodig worden beperkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft vorm gekregen in de risicobenadering. Er wordt getoetst aan twee verschillende normen: het plaatsgebonden risico (PR)²⁾ en het groepsrisico (GR).

Ten aanzien van het plaatsgebonden risico geldt een kans van 10^{-6} als grenswaarde. Dit betekent dat binnen de zogenaamde PR 10^{-6} -contour geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden toegestaan.

Voor ontwikkeling van nieuwe beperkt kwetsbare objecten geldt deze norm als streefwaarde. Het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is vastgelegd in het *Besluit externe veiligheid inrichtingen*.

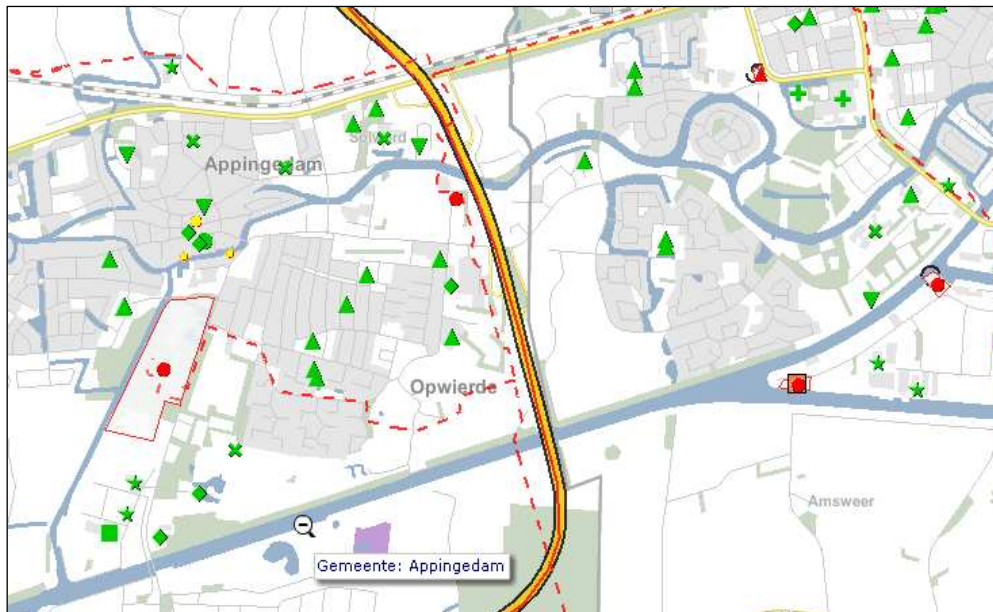
▪ *Toetsing en uitgangspunten: risicovolle inrichtingen*

Over de aanwezigheid van risicovolle inrichtingen geeft de *Risicokaart provincie Groningen* informatie. De kaart geeft in het plangebied geen risicovolle inrichtingen aan. Wel ligt op enige afstand een vestiging van North Sea Petroleum BV. Blijkens informatie over het aspect externe veiligheid is de afstand tot het plangebied (> 500 m) ruim voldoende om buiten de generiek bepaalde letaliteitsgrens van 145 m te blijven.

---

1) De provincie Groningen heeft het ontwerp provinciaal basisnet Groningen in 2009 vastgesteld en daarna voor reacties rondgezonden. De reacties en de laatste inzichten rondom het nationaal basisnet hebben ertoe geleid, dat het provinciaal basisnet Groningen, definitief vastgesteld Gedeputeerde Staten d.d.20 april 2010, er qua opzet anders uitziet dan het ontwerp.

2) Plaatsgebonden Risico (PR) is "het risico op een plaats buiten een inrichting uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is".

Figuur 4. Fragment Risicokaart Groningen

▪ *Toetsing en uitgangspunten: risicovolle transportassen*

Voor het bestemmingsplan Delfzijl Tussengebied in relatie tot het provinciaal basisnet Groningen betekent dit:

- De PR_{max} van de N360 is niet van toepassing;
- Binnen 30 m afstand vanaf de rand van de N33, de N360 en het spoorwegtraject Sauwerd - chemiepark Delfzijl zijn geen nieuwe objecten voor minder zelfredzame personen toegestaan. De 30 m zone ligt in het plangebied. Voor zover aan de orde is daar in de doeleindenomschrijvingen rekening mee gehouden.

Voor het plangebied in relatie met het toekomstige nationaal basisnet betekent dit:

- Voor de N33 (vanaf de N362 richting Eemshaven) wordt in het provinciaal basisnet Groningen een PR_{max} aangegeven van 15 m. Deze afstand zou als gevolg van het nationaal basisnet voor dit gedeelte van de weg van toepassing kunnen worden. De PR_{max} is voor kwetsbare objecten een grenswaarde. Dit bestemmingsplan is niet gelegen binnen de PR_{max} van de N33;
- Voor het spoortraject Sauwerd - chemiepark Delfzijl wordt een PR_{max} geadviseerd van 11 m. Binnen de PR_{max} zijn geen nieuwe kwetsbare objecten toegestaan;
- Voor het Eemskanaal geldt geen PR_{max} op de oever;
- Voor de hieronder weergegeven transportassen wordt het volgende plasbrandaandachtsgebied (PAG) aangegeven:
 N33: 30 m;
 spoortraject Sauwerd - chemiepark Delfzijl: 30 m;
 Eemskanaal: 25 m.

Het 'PAG' is het gebied waarin geen nieuwe objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen mogen worden gerealiseerd.

De winst van het toekomstige nationaal basisnet spoor en van het provinciaal basisnet Groningen is dat er nu een robuust systeem is waarin de externe risico's van transport van gevaarlijke stoffen zijn beschouwd. In ruimtelijke plannen rondom provinciale wegen hoeft er voor het plaatsgebonden risico (PR) geen berekening meer gemaakt te worden. In het provinciaal basisnet Groningen zijn situaties beschreven waarin gemeenten bij de besluitvorming van ruimtelijke plannen géén nadere verantwoording (o.a. geen risicoberekening) van het groepsrisico (GR) meer hoeven uit te voeren. Er zijn referentiewaarden beschikbaar voor situaties waarin wel gerekend moet worden. Daarmee wordt een uniforme benadering binnen de provincie Groningen gevolgd.

Provinciaal basisnet Groningen/toekomstige basisnet in relatie tot het bestemmingsplan Delfzijl Tussengebied

PR_{max} en 30 meter zone uit provinciaal basisnet

De PR_{max} van de N360 is gelegen in het plangebied en wel in de bestemming Verkeer. Deze bestemming voorziet niet in het oprichten van nieuwe kwetsbare objecten. Op grond van externe veiligheid bestaat geen bezwaar tegen realisatie van het bestemmingsplan.

De 30 meter zone van de N33, N360 en het spoortraject Sauwerd – chemiepark Delfzijl zijn gelegen in de bestemmingen Water, Verkeer, Groen en Agrarisch-wierdenlandschap-1. Deze bestemmingen voorzien niet in het oprichten van nieuwe objecten voor minder zelfredzame personen. Op grond van externe veiligheid bestaat geen bezwaar tegen realisatie van het bestemmingsplan.

PR_{max} en PAG uit nationaal basisnet

De PR_{max} van de N33 reikt niet tot de grens van het plangebied.

De PR_{max} van het spoorwegtraject Sauwerd – Chemiepark Delfzijl is gelegen in het plangebied en wel in de bestemming Verkeer. Deze bestemming voorziet niet in het oprichten van nieuwe kwetsbare objecten.

Voor het Eemskanaal wordt in het toekomstige basisnet aangegeven dat er geen PR_{max} op de oever is.

Het PAG voor de N33 reikt tot in het plangebied en is gelegen in de bestemming Agrarisch-wierdenlandschap.

Op grond van externe veiligheid bestaat voor bovengenoemde situaties geen bezwaar tegen realisatie van het bestemmingsplan.

In het toekomstige basisnet wordt aangegeven dat het PAG van het Eemskanaal 25 m bedraagt. Het PAG begint vanaf de waterlijn, daar waar het water de over raakt, en ligt landinwaarts. Het PAG van het Eemskanaal is gelegen in de bestemming Groen. De bestemming Groen voorziet niet in de oprichting van nieuwe objecten voor minder zelfredzame personen. Op grond van externe veiligheid bestaat geen bezwaar tegen realisatie van het bestemmingsplan.

Het PAG van het spoortraject Sauwerd – Chemiepark Delfzijl reikt tot in het bestemmingsplan en is gelegen in de bestemmingen Verkeer en Groen. Deze bestemmingen voorzien niet in het oprichten van nieuwe objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen. Op grond van externe veiligheid bestaat geen bezwaar tegen realisatie van het bestemmingsplan.

Groepsrisico

Voor transportroutes is het groepsrisico als volgt gedefinieerd: de kans per jaar per kilometer weg dat een groep van 10 of meer personen in de omgeving van de weg in één keer het (dodelijk) slachtoffer wordt van een incident met het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft daarmee de aandachtspunten op de route van het spoor aan waar zich mogelijk een ramp met veel slachtoffers kan voordoen en houdt daarmee rekening met de aard en de dichtheid van de bebouwing in de omgeving van de weg. De verantwoording van het groepsrisico is vastgelegd in de *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen*. De verantwoording heeft betrekking op een gebied van 200 m aan weerszijden van een transportroute. Verder wordt in de hiervoor genoemde circulaire het invloedsgebied als volgt omschreven:

“het gebied waarin personen nog worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Dit gebied wordt bepaald door de berekening van het grootst mogelijke ongeval waar nog bij 1% van de blootgestelde personen dodelijk letsel optreedt.”

Het gebied waarin een aanwezige bevolking nog significant bijdraagt aan het risico is overigens veel kleiner. Een praktische maat daarvoor is de afstand tot de 10^{-8} contour.

N33

Op circa 30 m afstand van de N33 is de plangrens van dit bestemmingsplan gelegen. Het invloedsgebied van genoemde weg bedraagt 200 m en reikt tot in het bestemmingsplan. In het gebied vanaf de plangrens tot het invloedsgebied van de N33 zijn geen kwetsbare objecten gelegen. Binnen dit gebied is één beperkt kwetsbaar object gelegen. Gezien vorenstaande kan worden geconcludeerd dat de oriënterende waarde voor dit deel van het plangebied niet wordt overschreden. Het vaststellen van het bestemmingsplan heeft geen toename van het aantal personen binnen het invloedsgebied van het groepsrisico tot gevolg.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de herziening van het bestemmingsplan niet leidt tot een toename van het groepsrisico. Het vervoer van gevaarlijke stoffen vormt een acceptabel risico voor wat betreft het groepsrisico. Er wordt voldaan aan de richt- en grenswaarde voor het plaatsgebonden risico.

N360

De N360 is gelegen in het bestemmingsplan. Het invloedsgebied van genoemde weg bedraagt 200 m en ligt in het plangebied. Door het vaststellen van het bestemmingsplan zal het aantal personen niet wijzigen. Hierdoor zal ook het groepsrisico niet veranderen. Er is geen sprake van ruimtelijke belemmeringen voor wat betreft het aspect externe veiligheid.

Eemskanaal

Het Eemskanaal is gelegen in het bestemmingsplan. Voor het transport van gevaarlijke stoffen over het Eemskanaal is een indicatieve berekening opgesteld van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico als gevolg van een calamiteit. Deze indicatieve berekening is uitgevoerd met het rekenprogramma RBM-II.

De conclusie van de indicatieve berekening is dat het plaatsgebonden risico 10^{-8} contour circa 42 m, gemeten vanaf het midden van het Eemskanaal, bedraagt. Deze PR 10^{-8} contour is gelegen in de bestemmingen Water en Groen. Door het vaststellen van het bestemmingsplan zal het aantal personen niet wijzigen. Hierdoor zal ook het groepsrisico niet veranderen. Er is geen sprake van ruimtelijke belemmeringen voor wat betreft het aspect externe veiligheid.

Spoorwegtraject Sauwerd - Chemiepark Delfzijl

De spoorlijn is niet gelegen in dit bestemmingsplan. Het invloedsgebied van het spoortraject Sauwerd - Chemiepark Delfzijl bedraagt 1500 m. De afstand van de plangrens tot de spoorlijn bedraagt circa 8 m. Vanaf de plangrens tot grens invloedsgebied zal door het vaststellen van dit bestemmingsplan het aantal personen niet wijzigen. Hierdoor zal ook het groepsrisico niet veranderen. Er is geen sprake van ruimtelijke belemmeringen voor wat betreft het aspect externe veiligheid.

Risicovolle Transportleidingen

Aan de noordkant is in het plangebied een leiding aanwezig. Ten oosten en buiten het plangebied is ook een aardgastransportleiding gelegen. Op 1 januari 2011 is het externe veiligheidsbeleid van VROM ten aanzien van buisleidingen in werking treden middels het *Besluit externe veiligheid Buisleidingen*. In onderstaande tabel zijn de gegevens van de twee leidingen, welke buiten het plangebied ligt, weergegeven.

Leidingnr.	Werkdruk (bar)	Diameter (inch)	Pr 10^{-6}	Effectafstand dodelijk (m)	Afstand leiding tot grens best.plan
N-509-90	40	4,25	0	45	in plangebied
N-509-40	40	12,75	0	140	ca 130 m

Volgens informatie afkomstig van de leidingbeheerder ligt het berekende plaatsgebonden risico van de twee leidingen op 0 m en de 'effectafstand dodelijk' op 45 m respectievelijk 140 m afstand van de leiding.

De effectafstand van beide hierboven genoemde leidingen ligt voor een gedeelte over het bestemmingsplan.

De 'effectafstand dodelijk' van leiding N-509-90 is gelegen in de bestemmingen Groen, Verkeer en Water. De 'effectafstand dodelijk' van leiding N-509-40 is gelegen in de bestemmingen Groen en Agrarisch – wierdenlandschap-1.

Binnen de 1% letaliteitgrens (effectafstand dodelijk) van de buisleidingen zijn in het bestemmingsplan geen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten aanwezig.

Ook voorziet het bestemmingsplan niet in het oprichten van nieuwe kwetsbare objecten en nieuwe objecten voor minder zelfredzame personen. Het groepsrisico is voor deze situatie niet berekend en hiertoe bestaat ook geen aanleiding.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de leidingen niet leiden tot veiligheidsproblemen voor dit bestemmingsplan.

- *Advies Brandweer*

De conclusie van het advies van de brandweer is als volgt. In het plangebied zijn nauwelijks groepsrisico's aanwezig en het vaststellen van het plan heeft geen toename van het aantal personen binnen het invloedsgebied van het groepsrisico tot gevolg. De bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen zijn over het algemeen voldoende. Nabij het spoorwegtracé en de wegen zijn geen of nauwelijks bluswatervoorzieningen aanwezig. Dit beperkt het snel en effectief bestrijden van incidenten, wat leidt tot een verhoogde kans op slachtoffers. Het plangebied ligt niet geheel in het sirenebereik van het WAS. Dit is geen reden om een sirene bij te plaatsen. De brandweer adviseert de bevolking bij een ramp om een andere wijze te alarmeren.

4. 8. Duurzaam bouwen en energie

- *Toetsingskader en beleid*

De provincie Groningen vraagt in de Omgevingsverordening-2009 aandacht voor duurzame oplossingen en energiebesparing.

Verder hebben de gemeenten in Noordoost-Groningen het *Convenant Duurzaam Bouwen Groningen* ondertekend. Dit convenant geeft met name intenties voor nieuwe projectmatige ontwikkelingen.

- *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

Dit bestemmingsplan is afgestemd op de aanwezige functies. De onderwerpen 'duurzaamheid' en 'energiebesparing' lenen zich in deze plansituatie niet voor een uitgebreide beschouwing.

Ingeval van perceelsgebonden nieuwe ontwikkelingen stelt het Bouwbesluit de nodige eisen die vanuit oogpunt van duurzaam bouwen van belang zijn. Voor extra eisen bovenop het Bouwbesluit is voor dit bestemmingsplan geen aanleiding.

4. 9. Water

- *Toetsingskader en beleid*

De watertoets vormt een onderdeel van de startovereenkomst Waterbeleid in de 21^e eeuw, een gezamenlijk stuk van de VNG, de provincies, het Rijk en de Unie van Waterschappen. In het kader daarvan dient in de totstandkoming van ruimtelijke plannen rekening te worden gehouden met de belangen van het water. Er moet voldoende ruimte zijn voor waterberging. Daarnaast zijn kwaliteitsaspecten van belang.

De *Wet op de waterhuishouding* geeft aan dat de provincie een waterhuishoudingsplan vast dient te stellen waarin de hoofdlijnen van het waterhuishoudkundig beleid zijn opgenomen.

Waterschappen hebben op grond van de *Wet op de waterhuishouding* een belangrijke taak met betrekking tot het waterbeheer gekregen. In de waterbeheersplannen dienen zij functies aan het water te geven. Daarbij dienen zij tevens voor afstemming te zorgen met het ruimtelijk beleid. De *Wet op de Waterhuishouding* is in 2009 door de *Waterwet* vervangen. Deze is in december 2009 in werking getreden.

In het provinciaal omgevingsbeleid is het waterhuishoudingsbeleid geïntegreerd. Het huidige *Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013* is op 17 juni 2009 door de Provinciale Staten vastgesteld.

Het *Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013* bevat een functietoekenning aan het grond- en oppervlaktewater. Voor de verschillende toegekende functies zijn in het POP kwaliteitsnormen vastgesteld.

Het plangebied valt in het werkgebied van het waterschap Noorderzijlvest. Dit waterschap heeft de *Notitie Stedelijk waterbeheer* uitgebracht, met daarin specifiek aandacht voor wat er in stedelijke situaties vanuit het waterbeleid belangrijk is. Ook wordt aangegeven op welke wijze het onderdeel *water* meegenomen kan worden in ruimtelijke planvorming. De functie van het water wordt in een waterkansenkaart opgenomen, terwijl voorts op gemeentelijk niveau naar waterplannen wordt gestreefd.

In het waterbeleid wordt uitgegaan van de tritsen schoonhouden-scheiden-zuiveren (waterkwaliteit) en vasthouden-bergen-afvoeren (waterkwantiteit). Meer in het bijzonder wijst het waterschap Noorderzijlvest er in zijn beleid op, dat overeenkomstig het 'stand still beginsel' van de *Europese Kaderrichtlijn Water* voorkomen dient te worden, dat het oppervlaktewater verontreinigd raakt door lozing van het hemelwater van het verhard oppervlakte.

Om deze reden dienen, ingeval van in- en uitbreidingen en van vervangende nieuwbouw, de richtlijnen voor duurzaam bouwen te worden toegepast en mogen dienovereenkomstig geen uitlogende materialen (zoals onbehandeld zink of koper) worden gebruikt.

In het kader van het duurzaamheidsbeleid zal de gemeente daarmee in voorkomende gevallen rekening mee houden.

▪ *Toetsing en uitgangspunten bestemmingsplan*

- kwantitatief -

In de toekomstige waterhuishoudkundige situatie is er de noodzaak om de mogelijkheden voor waterberging in de waterhuishoudkundige systemen te vergroten.

Dit bestemmingsplan zet, wat de bebouwde bestemmingen betreft, in op een over het algemeen conserverend bestemmingsregeling met perceelsgebonden ontwikkelingsmogelijkheden. Zo nodig zal bij de invulling van deze mogelijkheden de wenselijkheid van watercompensatie aan de orde komen.

- *kwalitatief* -

Voor de afvoer van afvalwater is het gemeentelijk beleid opgenomen in het basisrioleringsplan.

Bij de nieuwe ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de aanleg van een zogenaamd "gescheiden stelsel", overeenkomstig de wensen van het waterschap. Daarbij wordt het hemelwater naar het gebiedseigen oppervlaktewater afgevoerd.

Voor zover (verspreide) percelen in het tussengebied niet op riolering kunnen worden aangesloten, wordt uitgegaan van de aanwezigheid/realisering van IBA's (individuele behandelingssystemen voor afvalwater).

Voor de werkzaamheden aan en nabij watergangen en waterkeringen dient een Watervergunning op grond van de Keur van het waterschap Noorderzijvest te worden aangevraagd.

'Afvalwaterplan DAL-W²'

De gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum (DAL) hebben besloten om samen een nieuw (verbreed) gemeentelijk rioleringsplan te maken. De waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijvest zijn in dit samenwerkingsverband gestapt om alle facetten van de afvalwaterketen in beeld te kunnen brengen, met als resultaat het 'Afvalwaterplan DAL-W²' met een planperiode van 2013 – 2017. In dit plan worden alle activiteiten met betrekking tot de verbrede watertaken voor gemeenten evenals de taken in de afvalwaterketen van de waterschappen binnen de grenzen van de gemeenten weergegeven. Het plan is gaat niet alleen over afvalwater, maar ook over grondwater, hemelwater, riolering, gemalen, afkoppelen, afvalwaterzuivering, slibverwerking en duurzaamheid; nuttig (her)gebruik van gezuiverd afvalwater, grondstoffen en energie.

Binnen het plan worden zowel kortetermijnmaatregelen als langetermijnmaatregelen opgesteld. De voortgang van de maatregelen wordt jaarlijks bekeken in een overleg tussen de gemeenten en de waterschappen, in een zogenaamd 'afvalwaterteam'. Ook worden in het 'Afvalwaterplan DAL-W²' nog uit te voeren onderzoeken opgenomen, zoals bijvoorbeeld het opstellen van een regenwaterstructuurplan.

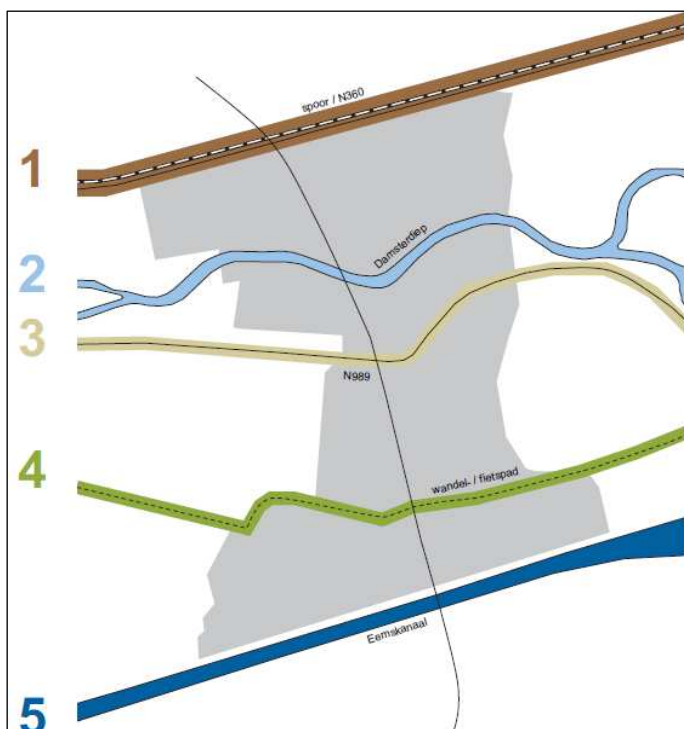
Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau zijn workshops georganiseerd om te bepalen wat speelt binnen de gemeenten en de waterschappen. Ook is het bestaande beleid geïnteriseerd, geanalyseerd en geëvalueerd om de bestaande en/of nieuwe opgaven te optimaliseren en te integreren. Het 'Afvalwaterplan DAL-W²' is op 24 januari 2013 vastgesteld. De betrokken partijen hebben vervolgens een inspanningsverplichting ten aanzien van de opgenomen maatregelen.

5. PLANBESCHRIJVING

5. 1. Uitgangspunten en doelstellingen plan

De hoofdlijnen voor de ontwikkeling van het tussengebied Appingedam-Delfzijl zijn vastgelegd in de gelijknamige *Structuurvisie Tussengebied* uit 2007³⁾. Deze visie werd op 25 oktober 2007 door de gemeenteraad van Delfzijl vastgesteld. In het licht van een toenemende diversiteit in en druk op het gebied is in de visie ingezet op:

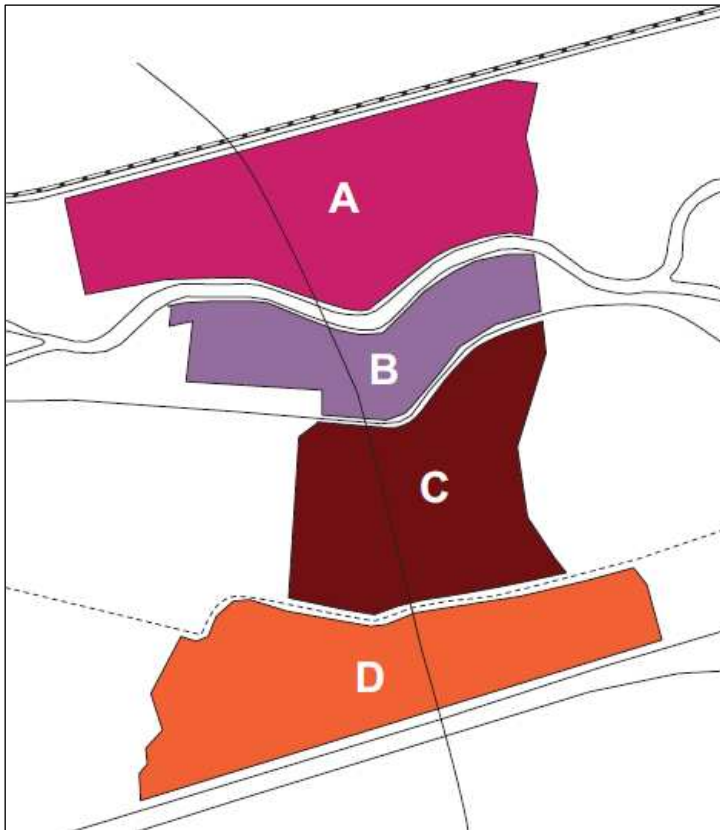
- een versterking van de ruimtelijke kwaliteit en beleving, tot uiting komend in een aantal historische, recreatieve en landschapselementen, zoals de aanwezigheid van enkele wierden of wierdeterreinen, de Stadsweg en het Damsterdiep;
- het inspelen op de oost-west gelaagdheid van het gebied, gevormd door een vijftal routes:
  - * spoor/N360 (regionale verbinding);
  - * Damsterdiep (recreatieve verbinding);
  - * de N989 (Stadsweg, 't Zwet, lokale verbinding);
  - * wandel- en fietspad in het zuidelijk plandeel (recreatieve verbinding);
  - * Eemskanaal (regionale vaarverbinding, beroepsvaart).

Figuur 5. Oost-west routes, *Structuurvisie Tussengebied*, 2007

³⁾ Structuurvisie Tussengebied Appingedam Delfzijl, De Zwarte Hond, 08-11-2007.

Deze routes verdelen het tussengebied in een viertal zones.
Daaraan is beleid gekoppeld, dat ook aan het voorliggende bestemmingsplan ten grondslag ligt.

Figuur 6. Deelgebieden, Structuurvisie Tussengebied

De gemeente legt met dit bestemmingsplan het accent op behoud en kwaliteitsverbetering binnen de kenmerkende ruimtelijke structuur. Volledig nieuwe planologische ontwikkelingen worden met dit bestemmingsplan niet voorzien, wél bestaat ruimte voor perceelsgebonden ontwikkelingen van de aanwezige functies.

Het bestemmingsplan is verder afgestemd op het aangrenzende bestemmingsplan van Appingedam. Het gaat hier om het bestemmingsplan *Stad Appingedam, Deelplan Woongebieden* (vastgesteld door de gemeenteraad van Appingedam op 29 januari 2009; een herziening van het bestemmingsplan is door de gemeenteraad op 15 december 2011 vastgesteld).

Wat betreft de doorwerking van het *POP 2009-2013* en de *Omgevingsverordening* wordt in dit bestemmingsplan van het volgende uitgegaan:

- langs de N33 geeft de POP-kaart 'Infrastructuur' een zone met de aanduiding "gereserveerd tracé wegverbinding". Het gaat hier om een reservering voor een mogelijke verdubbeling. In het bestemmingsplan wordt uitgegaan van het bestaande tracé, een eventuele verdubbeling is binnen de planperiode niet aan de orde;

- eveneens is in het tussengebied en zone aangegeven die voor een buisleidingenzone in aanmerking komt. Ontwikkeling met duurzaam energietransport staat daarbij voorop. Ook hiervoor is nog nadere studie gaande (MER-studie naar een drietal varianten). Afhankelijk van de resultaten en besluitvorming volgt een aparte planologische regeling.

Figuur 7. Fragment Omgevingsverordening (in rood: gereserveerd tracé weg verbinding; in donkerblauw: gereserveerd tracé buisleidingenstrook)

5. 2. Uitwerking

Hieronder wordt een puntsgewijze uitwerking van de structuurvisie voor dit bestemmingsplan gegeven.

Route 1/Zone A:

- Primaire afwikkeling doorgaand verkeer op hoofdroutes.
- Randen met groen accentueren, met plaatselijk doorzichten naar het open gebied.
- Nieuwe functies verweven met het landschap.

Uitwerking bestemmingsplan:

- De verkeersroutes worden dienovereenkomstig bestemd.
- Het afschermend groen langs de N360 wordt vastgelegd en de groene 'inkadering' van het begraafpark wordt geregeld.
- Gelet op het karakter van dit bestemmingsplan wordt hier niet voorzien in nieuwe functies.

Route 2/Zone B Damsterdiepzone:

- Recreatieve functie Damsterdiep behouden ten behoeve van kleinschalige recreatie.
- Waar bedrijven grenzen aan Damsterdiep rekening houden met groene afscherming.

Uitwerking bestemmingsplan:

- Het Damsterdiep behoudt in het bestemmingsplan zijn recreatieve mogelijkheden.
- De groene afscheiding bij bedrijvenzone wordt bestemd en daarmee beschermd.

Route 3/Zone B:

- De route van de Farmsumerweg en Het Zwet moet als lokale verbinding een goede doorstroom voor auto's en fietsers bieden tussen Appingedam en Delfzijl.
- Bedrijvenzone: verdichting waar aan de orde en in functioneel opzicht ruimte voor grootschalige detailhandel, bedrijven en kantoren.

Uitwerking bestemmingsplan:

- De verkeersroutes worden in het bestemmingsplan vastgelegd; het bestemmingsplan biedt ruimte voor eventueel gewenste aanpassingen in het profiel.
Op het grondgebied van Delfzijl is de bedrijvenzone "De Sikkel" reeds ingericht. Verdichting is niet aan de orde. Qua bestemming wordt aangesloten bij de beoogde functies. Daarbij wordt rekening gehouden met een passende milieuzonering vanwege omliggende woonfuncties.
- Voor de regionale scholengemeenschap *Fivelcollege* wordt in hoofdzaak ingezet op een conserverend beleid, ervan uitgaande dat de (bouwkundige) gevolgen van de fusieplannen binnen de huidige bebouwingscontouren realiseerbaar zijn. Er zijn binnen het bouwblok nog enige uitbreidingsmogelijkheden.

Route 4/Zone C:

- Ruimte voor recreatieve voorzieningen.
- Verbetering voor recreatieve verbindingen.
- Mogelijk herstel wierde Eelwerd.

Uitwerking bestemmingsplan:

- Inmiddels is het zwembad als een passende ontwikkeling in dit gebied gerealiseerd.
Essentiële uitgangspunten die bij de planontwikkeling voor het zwembad zijn gehanteerd, worden nu in het bestemmingsplan vastgelegd:
  - * Inkadering van de locatie door een groene singel, waardoor 'kamerforming' optreedt;
  - * Verdeling van de kavel in bebouwde en onbebouwde delen;
  - * Alle basisfuncties op de begane grond;
  - * Ontsluiting en gerichtheid (met voorplein) op het Zwet;
  - * Voldoende afstand tot agrarische bedrijvigheid en woonbebouwing.
- Onbebouwde bestemmingen bieden ruimte voor recreatieve en landschappelijke versterking.

Route 5/Zone D:

- Agrarische ontwikkeling in dit in hoofdzaak onbebouwde gebied;
- Mogelijke natuurontwikkeling langs planranden.

Uitwerking bestemmingsplan:

- Het bestemmingsplan voorziet in een regeling van de nog aanwezige agrarische bedrijvigheid, alsmede van het agrarisch gebruik van de in het zuidelijke plandeel liggende gronden. Ecologisch medegebruik wordt mogelijk gemaakt.
- Het Eemskanaal krijgt een bestemming die rekening houdt met de waterstaatkundige functie.

6. TOELICHTING OP DE BESTEMMINGEN

6. 1. Toelichting op het juridisch systeem

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsbepalingen van de gronden in het plangebied. De juridische regeling is vervat in een verbeelding en bijbehorende regels. Op de verbeelding zijn de verschillende bestemmingen vastgelegd, in de regels (per bestemming) de bouw- en gebruiksmogelijkheden.

Het *Besluit ruimtelijke ordening* bepaalt dat een bestemmingsplan vergezeld gaat van een toelichting. Deze toelichting heeft geen juridische status, maar is wel belangrijk als het gaat om de onderbouwing van wat in het bestemmingsplan is geregeld en om de uitleg daarvan.

Het bestemmingsplan voldoet aan alle vereisten die zijn opgenomen in de *Wet ruimtelijke ordening* (Wro) en het *Besluit ruimtelijke ordening* (Bro).

Het plan voldoet tevens aan de eisen uit de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* (Wabo), die op 1 oktober 2010 in werking is getreden.

In de juridische planregels worden de gehanteerde begrippen in artikel 1 gedefinieerd en de wijze van meten in artikel 2.

6. 2. Toelichting op de bestemmingen

Agrarisch- wierdenlandschap 1 (artikel 3)

Binnen het plangebied, en dan in het bijzonder in het zuidelijke deel, komt een aantal gronden voor met een agrarisch gebruik. Het bestemmingsplan voorziet in een voortzetting van dit agrarisch gebruik. Daarnaast is het van belang om het landschappelijk karakter (openheid, plaatselijk aanwezige wierdestructuur van de percelen) te behouden; bebouwing is hier dan ook niet toegestaan. De regeling is tevens afgestemd op die in het buitengebied.

Overeenkomstig de systematiek van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente maken agrarische bedrijven deel uit van de gebiedsbestemming. Het betreft een grondgebonden agrarisch bedrijf aan de Farmsumerweg 40. Overeenkomstig de bestaande rechten (het vigerende bestemmingsplan 1998) is een bouwblok gelegd. Daarbij is de bepalende voorzijde met de bedrijfswoning naar de wegzijde op de bestaande situatie vastgelegd. Ontwikkelingsruimte ligt er aan de zuidzijde van het bedrijf.

Voor een bedrijf aan de Farmsumerweg 59, waar met vergunning een paardenhouderij is gevestigd, geldt dat hier sprake is van agrarische activiteiten, als ook van niet-agrarische activiteiten, in dit geval een bedrijf met een gebruiksfunctie (aanwezige stoeterij).

In het POP worden paardenhouderijen, bedoeld voor het stallen van paarden, gezien als een niet-agrarische paardenhouderijen. Dergelijke paardenhouderijen kunnen volgens het POP goed in vrijkomende panden in het buitengebied aanwezig zijn. In de voorliggende situatie is dat geval. De functie is op passende wijze in de bestaande bebouwing ondergebracht, er is voldoende afstand tot omliggende functies, er is sprake van een goede

ontsluiting en het parkeren vindt op eigen terrein plaats. Het pand is overigens een monument en wordt als zodanig beschermd.

Bedrijventerrein (artikel 4)

Centraal in het plangebied ligt aan de noordzijde van het Zwet een intergemeentelijk bedrijventerrein, dat doorloopt op grondgebied van Appingedam. Dit bedrijventerrein is een inmiddels nagenoeg voltooid. Incidenteel liggen op enkele open percelen nog bescheiden bebouwingmogelijkheden.

In het gebied komen zowel vormen van kleinschalige en middelschalige bedrijvigheid voor, als ook detailhandel in volumineuze producten. Het bestemmingsplan geeft ruimte aan dergelijke bedrijfvormen.

In concreto zijn bedrijven uit de milieucategorieën 1 en 2 bij recht mogelijk, uit milieucategorie 3 na toepassing van een wijzigingsbevoegdheid. Bedrijvigheid uit hogere milieucategorieën is hier niet gewenst: dergelijke bedrijven passen beter op de grootschalige bedrijventerreinen van Appingedam en Delfzijl.

Het zal duidelijk zijn dat het bedrijventerrein zich niet leent voor risicovolle inrichtingen of inrichtingen die veel geluid veroorzaken. Deze zijn in de planregels dan ook uitgesloten.

Gelet op het karakter van het bedrijventerrein wordt niet voorzien in dienst- of bedrijfswoningen.

Groen (artikel 5)

Het Tussengebied kenmerkt zich onder meer door de aanwezigheid van een groenstructuur, bestaande uit brede landschapszones rond bijzondere functies als het bedrijventerrein, de scholengemeenschap, het zwembad en het terrein van de begraafplaats. Ook ligt er aansluitend op het woongebied Tuikwerd een brede landschapszone.

In het bestemmingsplan zijn deze groenvoorzieningen onder de bestemming "Groen" gebracht; het aanwezige karakter wordt daarmee beschermd.

Maatschappelijk (artikel 6)

Het Eemsdelta college is een regionale scholengemeenschap, gevestigd aan Het Zwet. Na realisering van de laatste uitbreiding worden vooralsnog geen verdere ontwikkelingen verwacht. Het bouwblok in het bestemmingsplan biedt niettemin nog enige ontwikkelingsruimte aan de noordwestzijde. Mochten zich op langere termijn daartoe ontwikkelingswensen aandienen, dan is dat een geschikte locatie. Ook in het vigerende bestemmingsplan was deze ruimte gereserveerd.

Maatschappelijk - Begraafplaats (artikel 7)

Aan de noordzijde van het plangebied ligt een begraafplaats met een kerkgebouw. Eerder was hiervoor een apart bestemmingsplan gemaakt. Met de mogelijkheden van dit bestemmingsplan is ook in het nieuwe plan rekening gehouden. De voorziening wordt ontsloten via de Weg naar den Dam.

Sport (artikel 8)

Binnen het plangebied is vrij onlangs op de hoek Zwet/Zeel een nieuw zwembad ten behoeve van de beide gemeenten Appingedam - Delfzijl gerealiseerd.

Planuitgangspunten die toen hebben gegolden, zijn nu in het bestemmingsplan vastgelegd.

Zo is de locatie enigszins 'los' gehouden van de rand van Delfzijl en is rondom het complex rekening gehouden met een groene, parkachtige omgeving. Bovendien is het zwembad op zekere afstand van de weg gebouwd. Verder vindt de ontsluiting aan de noordzijde plaats (op het Zwet), waarmee het zwembad goed bereikbaar is vanuit zowel Appingedam als Delfzijl. Op de bestemmingsplankaart zijn door middel van de situering van het bouwvlak en de hoofdmaten de plaats en hoofdvorm van het zwembad geregeld.

Tuin (artikel 9)

Bij de woonbestemmingen in dit bestemmingsplan is een aantal bijbehorende, onbebouwde gronden onder de bestemming Tuin gebracht. Die bestemming beoogt het onbebouwde karakter van de gronden te waarborgen. Dat onbebouwde karakter komt met name naar voren aan de zijde van openbare functies, als wegen en watergangen.

Verkeer (artikel 10)

Binnen het plangebied komen een aantal gemeentelijke en regionale wegen voor. Deze zijn dienovereenkomstig bestemd.

Het betreft over het algemene doorgaande wegen in het plangebied die een functie hebben voor het verkeer tussen beide steden. Voor bebouwing in de vorm van wachthuisjes (abri's) e.d. is geen specifieke regeling getroffen. Deze kunnen in het algemeen op grond van de Woningwet en het daarop gebaseerde *Besluit vergunningsvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken* (BBLB) zonder omgevingsvergunning worden gerealiseerd.

Verkeer - Verblijfsgebied (artikel 11)

Terwijl de bestemming Verkeer in de vorige bestemming bedoeld is voor wegen met een stroomfunctie, is de bestemming Verkeer-verblijfsgebied gebruikt voor wegen met een meer bescheiden functie, een functie die vooral ligt in perceelsgebonden ontsluitingen. Zo betreft dat de Sikkel, de interne ontsluiting voor de bedrijfslocaties en de Eelwerderweg als lokale weg.

Water (artikel 12)

Het Damsterdiep en enkele waterlopen in het tussengebied zijn geregeld met een bestemming "Water". Ook komen in het plangebied enkele karakteristieke boerderijgrachten voor, die eveneens met de bestemming "Water" zijn beschermd.

Water - Vaarweg (artikel 13)

Het Eemskanaal maakt deel uit van de hoofdvaarverbinding Lemmer-Delfzijl.

Een specifieke bestemming is met het oog op deze functie gelegd. Deze doet recht aan de functie van het Eemskanaal en sluit aan bij omliggende bestemmingsplannen.

Wonen - 1A (artikel 14)

De bestemming "Wonen 1A" heeft betrekking op enkele bestaande woningen aan de Trekweg. Het gaat om een conserverende bestemming.

De woonfunctie mag bij recht gecombineerd worden met een beroeps- en bedrijfsactiviteit aan huis, een beroep dat in of bij een woonhuis met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend en dat is gericht op het verlenen van diensten.

Bij één van de woningen is voorts een dierencrematorium aanwezig. Het plan bevat hiervoor een specifieke regeling.

Binnen de woonbestemmingen is de gebruikelijke gemeentelijke regeling voor bijgebouwen opgenomen, hetgeen betekent dat er maximaal 70 m² aan aan-, uit- en bijgebouwen gerealiseerd mag worden (inclusief overkappingen).

Wonen - Voormalige boerderij (artikel 15)

Binnen het plangebied komen enkele boerderijpanden voor die hun agrarische bedrijfsfunctie hebben verloren. Een specifieke bestemming is opgenomen voor deze voormalige boerderijen. De woonfunctie staat voorop, daarnaast is in combinatie met het wonen kleinschalig, lichte bedrijvigheid of dienstverlening mogelijk.

Met name ter wille van het behoud van de ruimtelijke verschijningsvorm en de daarmee verbonden cultuurhistorische waarden is deze bestemming in het plan opgenomen. In de planregels is rekening gehouden met de kenmerkende waarden van deze veelal karakteristieke woonboerderijen.

Verder mogen van deze woonbestemming ruimten ten behoeve van de huisvesting van zorgbehoevenden c.q. mindervaliden deel uit maken. Ook lichte vormen van bedrijvigheid zijn mogelijk, om de gebruiksmogelijkheden te verruimen. Dat bevordert de instandhouding van de boerderijen en past binnen het gemengde karakter van het Tussengebied.

Voorts is het via een afwijkingsregeling mogelijk om binnen voorwaarden het pand mee te laten gebruiken voor logies met ontbijt.

Dubbelbestemmingen

Leiding - Gas (artikel 16)

Leiding - Riool (artikel 17)

Aanwezige transportleidingen van nuts- en energiebedrijven zijn in het plan van een aanvullende bestemming voorzien. Op en binnen de beheerszones van deze leidingen mag niet gebouwd worden.

Waarde - Archeologie 2 (artikel 18)

Waarde - Archeologie 4 (artikel 19)

Binnen het plangebied komen meerdere terreinen voor waar sprake is van archeologische en cultuurlandschappelijke waarden.

Door middel van een dubbelbestemming, die is gebaseerd op de Archeologische Beleidsadvieskaart, worden deze beschermd.

De betreffende archeologische en cultuurhistorische waarden zijn respectievelijk bestemd tot 'Waarde - Archeologie 2 en 4' (de categorieën 1 en 3 komen in het plangebied niet voor).

De bescherming van de cultuurhistorische/archeologische waarden is geregeld door middel van bouwregels en een aanlegvergunningstelsel.

De bestemming *Waarde Archeologie 2* heeft betrekking op geïnventariseerde terreinen van hoge archeologische waarde. Conform de beleidsadvieskaart zijn deze in het bestemmingsplan begrensd en geregeld.

Voor gebieden die alleen een verwachtingswaarde kennen (met de bestemming *Waarde Archeologie 4*), wordt de bescherming vorm gegeven door het opnemen van een omgevingsvergunning en wel zodanig, dat er geen activiteiten in het gebied plaatsvinden, die onevenredige afbreuk (kunnen) doen aan de archeologische waarden die zich (mogelijk) in de bodem bevinden. Een vergunningsplicht geldt bij een bodemingreep voor een diepte van meer dan 0,40 m bij een oppervlakte tot 200 m². Indien archeologische waarden worden aangetroffen, zal een erkend archeoloog worden geraadpleegd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek kunnen leiden tot aanvullende bepalingen in de omgevingsvergunning voor het bouwen.

Waterstaat - Waterstaatkering (artikel 20)

De waterkering langs het Eemskanaal is onder een aparte bestemming gebracht. De bestemming is vanuit veiligheidsmotief opgenomen en verbiedt iedere activiteit die aan de waterkerende functie afbreuk kan doen.

Gebiedsaanduiding

Vrijwaringszone - vaarweg

Deze gebiedsaanduiding heeft betrekking op de beheerszone langs het Eemskanaal. De zone is op de verbeelding en in de regels geregeld. De zone heeft een breedte van 30 meter vanuit de waterlijn op zomerpeil.

De gronden binnen de zone zijn mede bestemd voor de bescherming van en het veilig en doelmatig functioneren van de vaarweg. In beginsel mag binnen deze aandachtszones niet gebouwd worden, tenzij een omgevingsvergunning van de beheerder is gekregen.

7. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. Wat dat betreft wordt een onderscheid gemaakt in de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

7. 1. Economische uitvoerbaarheid

7.1.1. Grondexploitatie

De *Grondexploitatiewet* (onderdeel van de *Wet ruimtelijke ordening*) stelt een gegarandeerd kostenverhaal verplicht bij het opstellen van bestemmingsplannen waarin bepaalde bouwplannen mogelijk worden gemaakt.

Een exploitatieplan is verplicht, tenzij het verhalen van kosten al anderszins is verzekerd, het bepalen van een tijdvak of fasering niet noodzakelijk is en het stellen van eisen en regels over werken en werkzaamheden in het exploitatiegebied niet noodzakelijk is. In dat geval dient de gemeenteraad tegelijk met vaststelling van het voorliggende bestemmingsplan expliciet en gemotiveerd te besluiten om géén exploitatieplan vast te stellen.

Omdat dit bestemmingsplan primair een actualisering is en is afgestemd op de aanwezige functiespreiding, wordt voor het plangebied afgezien van het vaststellen van een exploitatieplan.

7.1.2. Economische uitvoerbaarheid

Gelet op karakter van het plangebied – met een actualisatie van bestaande regelingen - is het opstellen van een exploitatieopzet om de economische uitvoerbaarheid aan te tonen hier niet aan de orde.

7. 2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Aangaande de maatschappelijke uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan kan erop worden gewezen, dat dit plan een uitwerking is van de eerder door de gemeenteraad vastgestelde *Structuurvisie Tussengebied (2007)*.

Het bestemmingsplan heeft dan ook primair het karakter van beheerplan.

Over het voorontwerp is het gebruikelijke vooroverleg met diensten van Rijk en provincie en met het waterschap Noorderzijlvest gevoerd. Zie hoofdstuk 8.

Verder vindt over het ontwerp van dit bestemmingsplan de wettelijk aangegeven terinzagelegging plaats met mogelijkheid tot indiening van zienswijzen. Daarna volgt de vaststelling van het bestemmingsplan in de gemeenteraad, waarna het bestemmingsplan rechtsgeldig is.

7. 3. Handhaafbaarheid, controle, toezicht

De daadwerkelijke handhaving van de regels is belangrijk bij het maken van het bestemmingsplan. In het handhavingsbeleid van de gemeente wordt binnen Bouw- en milieutoezicht menskracht vrijgemaakt ten aanzien van de handhaving. Dit wordt in regionaal verband opgepakt.

Vanuit het bestemmingsplan kan over het aspect van de handhaafbaarheid worden opgemerkt dat een sobere en voor de gemeente gestandaardiseerde regeling is opgenomen.

Voor de handhaafbaarheid van regelgeving is verder naar een duidelijke formulering van de planregels gestreefd, met duidelijke toetsingscriteria.

Over het *toezicht* op de naleving van het bestemmingsplan het volgende.

Wat betreft het bouwen/bouwactiviteiten vervult het gemeentelijk bouwtoezicht de toezichthoudende taak.

Dat toezicht heeft onder meer betrekking op het opsporen en het eventueel aanpakken van clandestiene bouw en de controle op de naleving van vergunningsvoorschriften. Daarbij is er een nauwe samenwerking met het gemeentelijk organisatieonderdeel milieu. Dit is mede een gevolg van de steeds sterkere samenhang tussen ruimtelijke ordening en milieu. Het handhavingsbeleid van de gemeente is daar ook op gericht.

Over het aspect *handhaving* kan worden opgemerkt, dat het plan een sturend instrument is voor het planologisch beheer.

Op plankaart en in voorschriften is aangegeven voor welke doeleinden de gronden gebruikt mogen worden, wat daarop gebouwd mag worden en in welke omvang en vorm dat mag gebeuren. Bovendien bevat het plan ter bescherming van geconstateerde waarden (zoals ter plaatse van de wierden) voor een aantal werken en werkzaamheden een aanlegvergunningstelsel. Maar ook indirect is een instrumentarium van op wetten en verordeningen gestoelde vergunningen van belang, zoals de bouwvergunning, de milieuvergunning, de horecavergunning en de kapvergunning. De overheidsactiviteit gericht op een juiste en adequate naleving van het plan, wordt als handhaving in de ruime zin beschouwd. Deze kan onderscheiden worden van handhaving in enge zin.

- a. Toepassing van het plan gebeurt door de gemeente zelf en omvat het beoordelen van de activiteiten in het plangebied aan de hand van kaart (verbeelding) en planregels (met name bouw-, aanleg-, gebruiks- en flexibiliteitsbepalingen), het verrichten van feitelijke werkzaamheden, afspraken met derden voor de verwezenlijking van het ruimtelijk beleid en overige overeenkomsten.
- b. Naleving van het plan vraagt om planconform gedrag, door zowel de overheid als particulieren. Dit betreft onder meer het zich conformeren aan het vergunningvereiste, het handelen in overeenstemming met de verkregen vergunning en het zich houden aan gebruiksregels.
- c. Handhaving van het plan in enge zin is de activiteit (van de gemeente) gericht op het tegengaan van niet naleven van het plan en omvat het nemen van preventieve maatregelen, het motiveren van mensen, het toezicht houden op activiteiten, het signaleren van overtredingen en het corrigeren van overtredingen door middel van overreden, legaliseren, saneren en sanctioneren.

8. INSPRAAK EN OVERLEG

8. 1. Inspraak

Het voorontwerp van het bestemmingsplan Tussengebied heeft van 12 april tot en met 23 mei 2012 ter inzage gelegen. Binnen deze periode zijn geen inspraakreacties ingekomen.

8. 2. Overleg

In het kader van het wettelijke verplichte overleg op grond van artikel 3.1.1 van het *Besluit ruimtelijke ordening* is het voorontwerp van het bestemmingsplan toegezonden aan:

1. De Provincie Groningen te Groningen;
2. Het waterschap Noorderzijlvest te Groningen;
3. De Brandweer Rayon-Noord te Delfzijl;
4. Brandweer Regio Groningen;
5. De N.V.Nederlandse Gasunie.

De reacties zijn in bijlage 1 bij deze toelichting opgenomen. Hieronder wordt op de reacties ingegaan.

Ad 1. De Provincie Groningen te Groningen

Bij brief van 7 juni 2012 geeft het Hoofd van de Afdeling Ruimtelijke Plannen van de provincie Groningen zijn reactie. De volgende opmerkingen worden gemaakt.

Tabellen met bouwschema's

Over de tabellen met bouwschema's in de bestemming "agrarisch wierdenlandschap 1" constateert de provincie enkele kennelijke omissies die aanpassing verdienen.

Reactie:

In de digitale weergave zijn enkele bouwschema's verkeerd weergegeven (in de analoge weergave zijn de bouwschema's wel goed leesbaar). De bouwschema's zijn inmiddels hersteld. Inhoudelijk is de regeling - waar van toepassing - afgestemd op die van het ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied-Noord (dit ontwerp is in het voorjaar 2012 ter inzage gelegd; de vaststelling wordt in het najaar 2012 voorzien).

Vrijkomende en vrijgekomen gebouwen

De provincie wijst op de regeling in de provinciale Omgevingsverordening (artikel 4.27, lid 3) en constateert dat het voorontwerp van het bestemmingsplan daarmee op enkele onderdelen strijdig is. Zo ontbreekt een bijlage waarin de relevante bepalingen voor de voormalige boerderijen is opgenomen.

Reactie:

Deze bijlage is thans aan de planregels toegevoegd.

Verder constateert de provincie dat door het hanteren van een bestemming "Tuin" er binnen deze bestemming na toepassing van een afwijkingsbevoegdheid een mogelijkheid bestaat voor aan-, uit- of bijgebouwen, dan wel voor overkappingen.

Reactie:

De provincie doelt op de bepaling in de Omgevingsverordening waarin staat dat de bestaande maatvoering van vrijkomende of vrijgekomen boerderijen in beginsel in acht moet worden genomen. Dat is ook het beleid van de gemeente. De bepaling in de bestemming "Tuin" wil een zekere flexibiliteit geven aan ondergeschikte aanpassingen aan het gebouw. De planregels zijn zodanig aangepast, dat het uitgangspunt "behoud bestaande hoofdvorm" expliciet naar voren komt.

Wijzigingsbevoegdheid in de bestemming "agrarisch wierdenlandschap 1"

De provincie constateert verder dat in de bestemming "agrarisch wierdenlandschap 1" een wijzigingsbevoegdheid in de planregels is opgenomen die het mogelijk maakt dat deze bestemming wordt gewijzigd in een bestemming "wonen-voormalige boerderij". Daarbij worden de bepalingen van artikel 15 van toepassing verklaard. De relevante bepalingen zouden dan aan de bijlage moeten worden toegevoegd.

Reactie:

De bijlage bij de planregels is aangevuld.

Beperking van de oppervlakte van woningen in het buitengebied

In het bestemmingsplan liggen twee woningen die deel uit maken van het buitengebied. In de omgevingsverordening is bepaald dat voor dergelijke woningen een maximum aan bebouwing is toegestaan van 300 m² (hoofgebouwen en aan-, uit- en bijgebouwen). In de bestemming Wonen 1A wordt hieraan weliswaar voldaan, maar omdat binnen de aangrenzende bestemming "Tuin" ook zekere bebouwingsmogelijkheden zijn opgenomen, kan strijdigheid ontstaan.

Reactie:

De planregels zijn zodanig aangepast, dat aan de opmerking wordt tegemoetgekomen.

Windturbines

De provincie vraagt om de bepaling voor de bouwhoogte van windmolens zodanig aan te passen, dat duidelijk wordt dat het gaat om een bouwhoogte (in het voorontwerp stond hoogte).

Reactie:

De planregels zijn zodanig aangepast, dat aan de opmerking wordt tegemoetgekomen.

Bouwen buiten het agrarisch bouwperceel

In de provinciale Omgevingsverordening is buiten een agrarisch bouwperceel geen bebouwing toegestaan. Dat zou zich kunnen voordoen bij de realisering van kuilvoerplaten.

Reactie

De planregels zijn opgesteld met inachtnaam van de Omgevingsverordening en tevens afgestemd op die van de bestemmingsplannen Buitengebied-Noord en Zuid. Deze plannen zijn inmiddels als ontwerp ter inzage gelegd. Vaststelling wordt in het najaar 2012 nagestreefd.

Om iedere vorm van agrarische bouwwerken in de agrarische gebiedsbestemming uit te sluiten voert te ver, met name als gedacht wordt aan terrein- en erfafscheidingen die als agrarische bouwwerken in het buitengebied mogelijk moeten zijn.

Resumerend wordt zoveel mogelijk aangesloten op de regeling uit de bestemmingsplannen voor het buitengebied.

Antennemasten

Aangaande eventuele plaatsing van antennemasten doet de provincie de suggestie om toetsingscriteria aan de algemene afwijkingsbepalingen toe te voegen met betrekking tot een goede landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing.

Reactie:

Binnen de afwijkingsregels was reeds een algemeen criterium opgenomen. Voor de plaatsing van antennemasten zijn de planregels specifiek aangevuld.

Biologische veehouderij

Voorgesteld wordt om een definitie voor biologische veehouderij op te nemen.

Reactie:

In de planregels is overeenkomstig de provinciale Omgevingsverordening een definitie van intensieve veehouderij opgenomen. Daarbij is het biologisch houden van dieren overeenkomstig de Landbouwkwaliteitswet uitgesloten (dit wordt dus niet als een vorm van intensieve veehouderij aangemerkt). Overigens valt op dat de provincie zelf in zowel de Omgevingsverordening (vastgesteld in 2009), als in de (ontwerp-) herziening Omgevingsverordening (2012) evenmin een definitie van biologische landbouw heeft opgenomen en eveneens verwijst naar de Landbouwkwaliteitswet.

In het bestemmingsplan Tussengebied is wat de definities betreft aangesloten bij de bestemmingsplannen Buitengebied-Noord en Zuid; de provincie heeft in het kader van het vooroverleg op dit punt geen opmerkingen gemaakt.

Wat hier ook van zij, in het normaal spraakgebruik mag voldoende duidelijk zijn wat onder biologische veehouderij wordt verstaan.

Ad 2. Het waterschap Noorderzijlvest te Groningen

Het waterschap Noorderzijlvest merkt op dat een aantal wateren (vijvers) in het voorontwerp niet de bestemming "water" hebben. Het waterschap verzoekt nu om alle wateren aan te duiden met de bestemming "water".

Reactie:

De bestemming water is allereerst toegepast voor belangrijke vaarwegen als het Eemskanaal en ook het Damsterdiep. Ook kenmerkende waterlopen, zoals die welke is gelegen op de grens van het agrarisch gebied en het stedelijk gebied, zijn meegenomen. Verder is het water, dat ook een cultuurhistorische betekenis heeft, zoals de boerderijgrachten rond de boerderijen aan de Farmsumerweg, dienovereenkomstig bestemd. Voorts is de grote vijverpartij nabij de woonbuurt Tuikwerd inbestemd.

Daarmee is al het water dat ruimtelijk een belangrijke functie heeft inbestemd.

Opgemerkt wordt dat binnen de agrarische gebiedsbestemming kavelsloten e.d. zijn toegestaan. Specifiek inbestemmen is hier niet nodig en zou ook een flexibele toepassing van het bestemmingsplan in de weg kunnen staan. Ook binnen de bestemming "Groen" en "Maatschappelijk" is rekening gehouden met vijvers en waterpartijen, terwijl bermsloten langs belangrijke verkeerswegen binnen de verkeersbestemmingen zijn meegenomen. Daarmee is een gedragslijn gevolgd die ook in andere gemeentelijke bestemmingsplannen is aangehouden.

Resumerend kan worden opgemerkt dat het bestemmingsplan voldoende rekening houdt met de belangen van waterlopen en waterpartijen.

Het waterschap merkt verder op dat het Damsterdiep provinciaal tevens is aangemerkt als categorie B-vaarweg met een doorvaartdiepte van 1,20 m. Verzocht wordt na te gaan of een bestemming "water-vaarweg" op zijn plaats is.

Reactie:

De functie van het Damsterdiep als vaarweg richt zich vooral op de functie voor de recreatieve vaart. In het Provinciaal Omgevingsplan is het Damsterdiep aangemerkt als onderdeel van het basistoervaartnet. Gelet op bestemmingsomschrijving en de aangrenzende bestemmingsplannen kan de huidige bestemming gehandhaafd blijven

Ten slotte merkt het waterschap op, dat langs het Eemskanaal een waterkering is gesitueerd. Deze dient ter bescherming van wateroverlast. Verzocht wordt om deze kering met een breedte van ten minste 4 m op de klaart aan te geven met de functie "waterkering".

Reactie:

Op de verbeelding is langs het Eemskanaal reeds rekening gehouden met een bestemmingsregeling voor de waterkering. Deze is ge-

bracht onder de dubbelbestemming "Waterstaat-waterkering", een bestemming die aansluit bij het naastgelegen bestemmingsplan Tuikwerd.

Ad 3. De Brandweer Rayon-Noord te Delfzijl

De Brandweer Rayon Noord heeft het plan in het kader van de fysieke veiligheid beoordeeld op de aspecten bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen en zelfredzaamheid. De brandweer merkt in dat verband het volgende op.

Bereikbaarheid

Het plangebied is voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig bereikbaar. Ook de bluswatervoorziening is op alle plaatsen voldoende.

Zelfredzaamheid

Uit beoordeling van de zelfredzaamheid blijkt, dat in het plangebied geen objecten worden gerealiseerd, waarbij er sprake is van een langdurig verblijf van groepen met een verminderde zelfredzaamheid, zoals kleine kinderen, zieken en ouderen. Het aspect 'zelfredzaamheid' geeft dan ook geen aanleiding tot het treffen van maatregelen. Ook biedt het plan voldoende vluchtmogelijkheden.

Resumerend is er naar aanleiding van de opmerkingen van de Brandweer voor het plan geen noodzaak tot aanpassingen.

Ad 4. Brandweer Regio Groningen

De brandweer heeft het bestemmingsplan beoordeeld in het kader van externe veiligheid, specifiek het onderwerp groepsrisico.

Risicobronnen

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door verschillende risicobronnen. Dit betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoortracé Sauwerd - Chemiepark Delfzijl, de N33, de N360, het Eemskanaal en twee aardgastransportleidingen. Omdat het plangebied geheel of gedeeltelijk in de invloedsgebieden (1% letaliteitgrens) van deze risicobronnen ligt, is beoordeling van het groepsrisico noodzakelijk.

Wettelijk kader

Van toepassing is de circulaire 'Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen' (RNVGS). Deze circulaire wordt naar verwachting eind 2012 vervangen door het Besluit transport externe veiligheid (Btev) en het daaraan gekoppelde Basisnet. Tevens is het vastgestelde provinciaal basisnet Groningen van toepassing. Ook is het Besluit externe veiligheid buisleidingen van toepassing.

Groepsrisico

In het bestemmingsplan is een externe veiligheidsparagraaf opgenomen waarin de externe veiligheidsrisico's zijn beschreven. Door de enkele bebouwing in het plangebied zijn hier geen of nauwelijks groepsrisico's aanwezig. Het vaststellen van het bestemmingsplan heeft ook geen toename van het groepsrisico tot gevolg.

De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid maken ook onderdeel uit van de verantwoording van het groepsrisico. De mogelijkheden voor bestrijding en zelfredzaamheid zijn beoordeeld door de brandweer. Geadviseerd wordt om deze bevindingen mee te laten wegen in de bestuurlijke verantwoording van het groepsrisico.

Bestrijdbaarheid

De mogelijke effecten in het plangebied als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen zijn beoordeeld. Vervolgens is de opkomsttijd en de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Tot slot is de beschikbaarheid van primaire (brandkranen) en secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld.

Spoortraject Sauwerd - Chemiepark Delfzijl

Bij een ongeval op het spoortracé zijn drie maatgevende ongevalsscenario's mogelijk, namelijk een plasbrand, een explosie en/of het vrijkomen van een toxische wolk. Bij een plasbrand ligt de 100% en de 1% letaliteitsgrens op 25 en 35 meter. Voor een explosie is dit respectievelijk 140 en 330 meter, bij een toxische wolk respectievelijk 400 en 1250 meter. Omdat het spoortracé langs het plangebied is gelegen, zijn in het plangebied dodelijke hittestralings-, overdruk- en toxische effecten mogelijk.

Effecten N33 en N360

Bij het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N33 en N360 zijn hoofdzakelijk twee scenario's mogelijk, namelijk een plasbrand en/of een explosie. Over de N33 worden ook toxische stoffen vervoerd, hier is het vrijkomen van een toxische wolk ook mogelijk. Bij een plasbrand ligt de 1% letaliteitsgrens op circa 60 meter. Voor een explosie is dit circa 230 meter en voor een toxische wolk circa 200 meter. Omdat de wegen direct langs of in het plangebied zijn gelegen, zijn hier dodelijke hittestralings-, overdruk en toxische effecten mogelijk.

Effecten Eemskanaal

Bij een ongeval met gevaarlijke stoffen op het Eemskanaal is het ongevalsscenario plasbrand mogelijk. De 1% letaliteitsgrens bij een plasbrand ligt op circa 75 meter. Omdat de waterweg langs het plangebied ligt, zijn dodelijke effecten mogelijk.

Aardgastransportleidingen

Bij schade aan hogedruk aardgastransportleidingen zijn een flare, jettfire of eventueel een flashfire mogelijk. De omvang van het scenario is afhankelijk van de druk en de diameter van de leiding. De effectafstanden van de hogedruk aardgastransportleidingen staan in onderstaande tabel. Omdat de onderstaande transportleidingen in of langs het plangebied liggen, zijn hier letale hittestralings- en overdrukeffecten mogelijk.

effectafstanden hogedruk aardgastransportleidingen				
Leidingnummer	Diameter	Druk	100% letaal	1% letaal
N-509-90	4,25 inch	40 bar	30 meter	45 meter
N-509-40	12,75 inch	40 bar	70 meter	140 meter

Bereikbaarheid

Het plangebied is over het algemeen voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig bereikbaar.

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied is in voldoende mate voorzien van bluswatervoorzieningen om snel te kunnen beschikken over bluswater.

Na bij het spoortracé en de wegen wordt opgemerkt dat hier niet of nauwelijks bluswatervoorzieningen zijn. Voor het bestrijden van incidenten met gevaarlijke stoffen is ondersteuning vanuit de regio benodigd. De opkomst en opbouwtijd hiervoor is minimaal een half uur. Dit beperkt het snel en effectief bestrijden van incidenten, wat leidt tot een verhoogde kans op slachtoffers.

Zelfredzaamheid

De mate van zelfredzaamheid van de aanwezige personen en de mogelijkheden om het plangebied snel te verlaten zijn beoordeeld. Daarnaast is beoordeeld of het plangebied in het dekkingsgebied van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt.

Er is in het plangebied geen sprake van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen. De aanwezige personen worden als zelfredzaam beschouwd. Het plangebied en de directe omgeving bieden voldoende mogelijkheden om van de risico bronnen weg te vluchten.

Uit de beoordeling van het WAS blijkt dat het plangebied deels in het sirenebereik ligt. Het geringe aantal inwoners in het plangebied vormt geen reden om een sirene bij de plaatsen. In de toekomst is snelle signalering mogelijk door het invoering van waarschuwen en informeren via mobiele telefoon. De brandweer adviseert om de bevolking voorlopig op een andere manier te alarmeren (radio, televisie, sms enz).

Conclusie

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's, door de aanwezigheid van risicobronnen. Het plangebied ligt geheel of gedeeltelijk in de invloedsgebieden van deze risicobronnen. Hierdoor is een verantwoording van het groepsrisico's noodzakelijk.

De externe veiligheidsrisico zijn in het bestemmingsplan beschreven in de externe veiligheidsparagraaf. In het plangebied zijn nauwelijks groepsrisico's aanwezig en het vaststellen van het plan heeft geen toename van het aantal personen binnen het invloedsgebied van het groepsrisico tot gevolg.

De bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen zijn over het algemeen voldoende. Wel wordt opgemerkt dat nabij het spoorwegtracé en de wegen geen of nauwelijks bluswatervoorzieningen aanwezig zijn. Dit beperkt het snel en effectief bestrijden van incidenten, wat leidt tot een verhoogde kans op slachtoffers.

Het plangebied ligt niet geheel in het sirenebereik van het WAS. Dit is geen reden om een sirene bij te plaatsen. De brandweer adviseert de bevolking bij een ramp om een andere wijze te alarmeren.

Tot slot adviseert de brandweer haar advies te vertalen naar de externe veiligheidsparagraaf en mee te laten wegen in de verantwoording van het groepsrisico.

Reactie:

Voor zover dit advies nog heeft geleid tot aanvullingen in de externe veiligheidsparagraaf in de toelichting is dit daarin verwerkt.

Ad 5. De N.V.Nederlandse Gasunie

De N.V. Nederlandse Gasunie merkt op dat de ligging van de gasleiding op de verbeelding niet helemaal correct is weergegeven.

Reactie:

Waar nodig is de verbeelding aangepast aan gegevens van de Gasunie.

De Gasunie merkt verder op, dat de omschrijving van de bestemming Leiding-Gas zodanig moet worden aangepast, dat - als deze leiding geheel of gedeeltelijk samenvalt - met een andere dubbelbestemming de dubbelbestemming "Leiding-Gas"voorrang krijgt.

Reactie:

Hiermee is rekening gehouden.

Ten slotte merkt de Gasunie op, dat voor uitvoering van werkzaamheden nabij de leiding een omgevingsvergunning nodig is bij een grotere diepte van 0,30 m. De Gasunie merkt op, dat deze regeling onvoldoende is voor het voldoende waarborgen van een veilig en bedrijfszeker gastransport. Zo is de ligging van de leiding niet overal gelijk, kan er cumulatie optreden bij ophogen of afgraven en kunnen er andere ongewenste effecten ontstaan, omdat de Gasunie niet meer de mogelijkheid zou hebben om informatie te verstrekken over de juiste (diepte)ligging van de leiding.

Reactie:

Een dergelijke verfijnde regeling is praktisch moeilijk vorm te geven. Ook in andere gemeentelijke bestemmingsplannen is een vergelijkbare regeling opgenomen. Ongewenste effecten worden met name voorkomen doordat in het kader van de afwijkingsbevoegdheid de Gasunie wordt ingeschakeld.

===